

POROČILO SKUPINE STROKOVNJAKOV

Akreditacija študijskega programa

Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta
Univerzitetni študijski program
Portugalski jezik in književnost

Prof. dr. Katja Mihurko Poniž
Prof. dr. Nikica Talan
Urška Grubar Kaučič

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

POROČILO O AKREDITACIJI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

Vlagatelj/i in predlagatelj/i: **Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani**

Študijski program: **Portugalski jezik in književnosti, univerzitetni, prva stopnja, Aškerčeva 2, Ljubljana**

Skupina strokovnjakov:

predsednica	Prof. dr. Katja Mihurko Poniž, Univerza v Novi Gorici, Fakulteta za humanistiko
član	Prof. dr. Nikica Talan, Univerza v Zagrebu, Filozofska fakulteta
članica	Urška Grubar Kaučič, Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta

Predstavnik agencije je bil Gregor Rebernik.

Datum oddaje akreditacijskega poročila agenciji: 14. 4. 2021

Podpis predsednika/ce skupine strokovnjakov: _____

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

UVOD

Skupina strokovnjakov je sklep o imenovanju in gradivo za presojo prejela **17.12.2020**. Predsednica komisije je koordinirala pripravo poročila in sklicala 2 sestanka (14. 1. 2021, 12. 2. 2021), na katerih je komisija razpravljala o poročilu. Skupina strokovnjakov je vsebinsko uskladila strokovno mnenje in pripravila skupno poročilo o izpolnjevanju meril za akreditacijo študijskega programa. Poročilo je bilo oddano 1. 3. 2021.

Komisija je pred izdelavo poročila pregledala gradivo (dokumente in vire):

A) Vlogo (Obrazec za akreditacijo študijskega programa Portugalski jezik in književnost) s prilogami: Učni načrti, Predmetnik, Reference, Analiza potreb po znanju in ciljev družbe, Navodila za praktično usposabljanje, Odločbe o izvolitvi v naziv, Izjave o sodelovanju, Prostor in oprema, Sklep senata UL), odgovor na dopis št. 6033-140/2020/8.

B) Viri na spletnih straneh: Letno poročilo 2019, Poslovno poročilo, s poročilom o kakovosti, Računovodsko poročilo.

C) dopisa 6033-140/2020/14, in 6033-140/2020/15, ki ju je prijavitelj posredoval kot odgovor na dopis NAKVISA.

Prijavitelj je 22. 3.2021 poslal odgovor na poročilo strokovnjakov. Skupina strokovnjakov je dopis pregledala, dopolnila poročilo in oddala končno poročilo **14. 4. 2021**.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Akreditacija študijskega programa (številna tabela)				
Področja presoje	Izpolnjuje standarde kakovosti		Delno izpolnjuje standarde kakovosti	Ne izpolnjuje standardov kakovosti
	Prednosti	Priložnosti za izboljšanje		Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti
Sestava in vsebina študijskega programa				
Standard 1	1	4		
Standard 2	3	1		
Standard 3	1	2		
Zasnova izvajanja študijskega programa				
Standard 4	1	2	1	
Standard 5	1			

Odličnost	
------------------	--

UGOTOVLJENO DEJANSKO STANJE IN NJEGOVA PRESOJA

Temeljna usmeritev za presojo po posameznih standardih:

Skupina strokovnjakov vsak predpisani standard kakovosti presoja na dveh ravneh v skladu z določbami o presoji, ki so podrobneje opredeljene v V. poglavju meril (OBRAZCI VLOG). Na prvi objektivno presodi in z argumenti podpre izpolnjevanje standarda. S tem presoja skladnost, obstoj ali izvajanje predpisanega. Na drugi ravni pa ugotovljeno stanje kvalitativno vrednoti v obsegu nad (ali pa pod) sprejemljivim in s tem presodi tudi kakovost. Na tej ravni presoje z argumenti strokovno oceni, kaj je zelo dobro, dobro, kaj ni oziroma kaj bi lahko bilo bolje. Če je nekaj skladno s predpisom, še ni nujno dobro. Nasprotno nekaj ni nujno slabo, če ni (povsem) skladno s predpisom, saj je visoko šolstvo raznoliko, dobro pa se lahko skriva ravno v posebnosti ali izjemnosti. Medtem ko nekateri standardi kakovosti vsebujejo kvalifikatorje, kot je '*kakovosten*', drugi izrecno sprašujejo zgolj po primernosti, ustreznosti ali le obstoju oziroma izvajanju nečesa. Skupina strokovnjakov temu navkljub vselej presoja na dveh ravneh – iz prve ravni na koncu posameznega standarda povzame morebitne neskladnosti ali večje pomanjkljivosti, iz druge pa prednosti in priložnosti za izboljšanje, tako kot izhajajo iz ugotovitev in ocen, in ne po načelu, da morajo biti številčno uravnotežene, ali po kakšnem drugem načelu.

SESTAVA IN VSEBINA ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

1. standard: Študijski program po sestavi in vsebini študentom ponuja celovito znanje ter jim omogoča doseči postavljene cilje in načrtovane kompetence oziroma učne izide.

a) konsistentnost in vsebinska povezanost posameznih predmetov in učnih načrtov ter študijskega programa kot celote:

Predlagani program je dvopredmetni, kar pomeni, da program Portugalski jezik in književnost obsega 30 ECTS v posameznem letniku študija. Študijski program sestavljajo obvezne in izbirne vsebine v razmerju: v vsakem letniku je 90% obveznih predmetov in 10% izbirnih predmetov. Prijavitelj predlaga naslednjo strukturo: V prvem letniku študijskega programa se izvajajo obvezni predmeti Portugalski jezik 1 in 2, Slovnica portugalskega jezika 1 in 2 ter Portugalska književnost 1 in 2. V drugem in tretjem letniku študijskega programa se izvajajo predmeti Portugalski jezik 3, 4, 5 in 6 (glede na semester). Študenti tako pridobijo temeljna znanja iz jezika, splošne luzofonske civilizacije ter književnosti, ki so temeljna znanja za nadaljnje usvajanje znanj, vsebin ter refleksije. V šestem semestru se izvaja tudi predmet Brazilska kultura in civilizacija. Predlagatelj navaja ciklično izvajanje predmetov: Portugalska kultura in civilizacija 1 in 2 se izvaja ciklično z drugim letnikom študijskega programa. Slovnica portugalskega jezika 3 se ciklično izmenjuje s Slovnico portugalskega jezika 5, Slovnica portugalskega jezika 4 se ciklično izmenjuje s Slovnico portugalskega jezika 6, Portugalska književnost 3 se ciklično izmenjuje s predmetom Portugalska književnost 5, Portugalska književnost 4 pa s predmetom Portugalska književnost 6.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Predmeti Portugalska kultura in civilizacija 1 in Portugalska kultura in civilizacija 2 se izvajajo ciklično z drugim letnikom študijskega programa, saj sta oba predmeta zasnovana kot vsebinsko neodvisni enoti. Če za primer vzamemo predmete iz prvega letnika Portugalsko književnost 1 in Portugalsko književnost 2, je iz učnega načrta razvidno, da študent dobi dober vpogled v literarno periodizacijo, torej pregled luzitanske literature skozi stoletja (deloma v slovenščini, delno v portugalsščini), medtem ko se v drugem in tretjem letniku predmeti portugalska književnost 3, 4, 5 in 6 izvajajo ciklično. So namreč vsebinsko neodvisne enote, zaradi česar je vrstni red sprejemanja vsebin pri teh predmetih mogoče obrniti. Če podrobneje pogledamo vsebino in ciklično izvedbo Portugalske književnosti 3 in Portugalske književnosti 5, lahko ugotovimo, da Portugalska književnost 3 študentom predstavi izbrana poglavja in najpomembnejše avtorje portugalske poezije od njenih začetkov do danes ter teoretske osnove pesniškega izražanja. Predmet Portugalska književnost 5 ga seznanja z najpomembnejšimi avtorji in posebnostmi brazilske proze. Ti dve ciklični enoti sta seveda del širšega področja - na splošno o luzofonski literaturi, vendar je treba opozoriti, da nista povezani na način, ki bi bil brezpogojno nadgrajen vertikalno. Iz vloge prav tako izhaja, da se snov Slovnica portugalskega jezika 3, 4, 5 in 6 izvaja ciklično, pri čemer poučevanje temelji na izbranih poglavjih, ki so zamenljiva.

Takšno ciklično poučevanje ni nenavaden pojav, zlasti na začetkih določenega študija, ko še ni zadostnega števila strokovno usposobljenih učiteljev. Predlagana cikličnost pri pouku posameznih predmetov je povsem primerna, ker se ti predmeti vsebinsko ciklično in smiselno dopolnjujejo. Kot je razvidno iz programa, študentje osnovno znanje pridobijo v prvem letniku, kar je izhodišče za zahtevnejše oblike študija v višjih letnikih, kjer se poleg predavanj in vaj izvaja tudi seminarska metoda. V prvem letu se ciklično izvaja le en predmet. Ostali predmeti se ne izvajajo ciklično, ker so osnovni predmeti, ki so vertikalno in horizontalno povezani s predmeti drugega in tretjega letnika, kar zagotavlja osnovno začetno znanje za nadaljnjo nadgradnjo.

Izbirne predmete študent izbere iz nabora, ki obsega naslednje predmete: Latinščina 1, Latinščina 2, Španščina 1, Španščina 2, Španščina 3, Italijanščina 1, Italijanščina 2, Italijanščina 3, Francoščina 1, Francoščina 2, Francoščina 3, Romuščina 1, Romuščina 2, Romuščina 3. S tako ponujeno izbiro študenti vertikalno in horizontalno širijo in poglobljajo jezikovno in drugo znanje iz istega jezikovnega bazena. Program hkrati ponuja možnost izbire zunanjih izbirnih predmetov, torej predmetov, ki jih študentje izberejo po lastni presoji in preferencah iz drugih študijskih programov kot del širšega področja humanistike in družboslovja.

b) povezanost (skladnost) ciljev, kompetenc oziroma učnih izidov, določenih v učnih načrtih, s cilji in kompetencami študijskega programa in z njegovo vsebino glede na vrsto in stopnjo študija:

Predlagatelj navaja, da gre za dvopredmetni program. Diplomantke in diplomanti študijskega programa Portugalski jezik in književnost na prvi stopnji pridobijo vsa znanja in medkulturne jezikovne zmožnosti, ki po mednarodnih standardih veljajo kot temeljna znanja in zmožnosti diplomanta dvopredmetnega programa portugalsščine, in so usposobljeni za kritično in fleksibilno uporabo pridobljenih znanj in zmožnosti v povezavi z drugim predmetom ali področjem njihovega študija in skladno z okoliščinami delovanja oz. raznih oblik medjezikovnega in medkulturnega posredovanja glede na zastavljene cilje. Pri uporabi znajo upoštevati vse okoliščine konkretnega konteksta.

Cilji programa so naslednji:

- poznavanje portugalskega jezikovnega sistema na vseh ravneh,

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

- zmožnost slušne, govorne, bralne in pisne rabe portugalskega jezika,
- znanja o jezikovnem stiku med portugalsko in slovensko,
- znanja o pogojih in različnih okoliščinah medkulturnega sporazumevanja,
- osnovno poznavanje kultur in književnosti portugalsko govorečih skupnosti,
- odprtost in zmožnost razumevanja govorcev portugalskega in drugih jezikov,
- sposobnost jezikovnega sodelovanja in odpravljanja sporazumevalnih ovir,
- zavest o potrebi stalnega izpopolnjevanja že pridobljenih znanj in zmožnosti skladno s hitrim razvojem stroke in pripravljenost za tako izpopolnjevanje.

Splošne kompetence, ki jih študenti pridobijo, so ustrezno določene in se odražajo v učnih načrtih posameznih predmetov.

Obvezni predmeti zajemajo temeljne kompetence: specifično poznavanje pogojev in različnih okoliščin medkulturnega razumevanja, sposobnost razumevanja govorcev portugalskega jezika in sposobnost jezikovne komunikacije. Zato ti predmeti omogočajo doseganje vseh zastavljenih splošnih ciljev in specifičnih kompetenc, za katere se zdi, da so glede na predvidene metode poučevanja in učenja ter učne vsebine, ki izhajajo iz učnih načrtov, ustrezno zastavljene in dosegljive. Širok nabor strokovnih izbirnih predmetov vodi do usposobljenosti specializiranega znanja romanskih jezikov, kar pa omogoča veliko boljše in globlje znanje samega portugalskega jezika. Zunanji izbirni predmet naj bi študentu omogočil pridobitev kompetenc na filološkem in humanističnem področju. Za nadaljnji razvoj kompetenc je pomembno opozoriti, da imajo študentje možnost dodatnega praktičnega usposabljanja na podlagi že podpisanih mednarodnih sporazumov, na primer na Oddelku za didaktiko portugalskega jezika Filozofske fakultete Univerze v Portu. Študijski program ustrezno določa kompetence, ki izhajajo iz vsebine posameznih predmetov, ob upoštevanju pričakovanega profila diplomantov prve stopnje. Skratka: osnutek študijskega programa kaže na uravnoteženo pridobivanje kompetenc v portugalskem jeziku, jezikoslovju in literaturi, ko gre za prvo stopnjo študija.

c) v program integrirane znanstvene, strokovne, raziskovalne oziroma umetniške vsebine:

Predlagatelj navaja tri aplikativne projekte, ki so že potekli, in štiri temeljne, v katere niso vključene predavateljice s programa, zato ni jasno, kako bodo te vsebine integrirane v predlagani program. Predlagatelj navaja, da so projekti povezani z vsebino študijskega programa Portugalski jezik in književnost v smislu znanstvenoraziskovalnih prispevkov tako profesorjev in študentov, vendar to opredeljuje le za projekt Teoretične in aplikativne raziskave jezikov: kontrastivni, sinhroni in diahroni vidiki, kjer navajajo, da bo vključena tudi portugalsčina. Iz navedenih referenc, je sicer razvidno, da predavateljice raziskovalno delujejo tudi na področju portugalskega jezika.

č) vrstni red predmetov oziroma razporejenost predmetov po semestrih in letnikih (horizontalna in vertikalna povezanost) ter njihovo kreditno ovrednotenje:

Študijski program portugalskega jezika in književnosti prve stopnje predvideva triletni študij z 90 in 180 ECTS v kombinaciji z drugim, enakovrednim programom. Izbirni predmeti študentom zagotavljajo 10% ECTS kreditnih točk, kar je v skladu z merili NAKVIS

glede obsega izbirnih predmetov. Od izbirnih predmetov v prvem letniku študent vpiše enega zunanjega, drugega zunanjega ali strokovnega in tretjega strokovnega.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

- Ustrezno pripravljen program bo prispeval k izobrazbi strokovnjakov s področja portugalskega jezika in književnosti. Tovrstnega študija v slovenskem prostoru doslej ni bilo, zato bo predlagani program zapolnil to vrzel.

Priložnosti za izboljšanje:

- Predlagamo, da se pri vajah pri predmetu Portugalski jezik več pozornosti posveti različnim različicam portugalskega jezika, ki se precej razlikuje glede na izvajanje v različnih jezikovnih kontekstih (nekatera slovnična pravila, fonetika, besedišče). Dobro bi bilo, da se program bolj osredini na podobnosti evropske in afriške portugalsčine, na posebnosti brazilske različice, pa tudi na tisto, kar je še ostalo od azijske različice portugalskega jezika.
- Predlagamo tudi, da se ciklična narava v skladu s človeškimi in finančnimi zmožnostmi postopoma opusti, čeprav je program v začetnem ciklu izvajanja dobro zasnovan in zagotavlja kakovostno izvedbo.
- Priložnosti za izboljšave so tudi v večjem naboru izbirnih predmetov s področja portugalskega jezika in književnosti, bolj aktivnem vključevanju predavateljic na programu v mednarodne raziskovalne projekte oziroma prijave znanstvenih projektov s področja portugalskega jezika in književnosti, ki bodo posledično omogočili vključitev mladih raziskovalcev in hitrejši znanstveni razvoj področja v slovenskem akademskem prostoru.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti:

Ne izpolnjuje standardov kakovosti:

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti: Ni neskladnosti.

Dopolnilo na osnovi odgovora prijavitelja (dopis 6033-140/2020/8): predlagatelj programa je podal odgovor na priložnosti za izboljšanje. Pojasnil je, da se s predlogi strinja in da bo predlagano izboljšavo dosegel s pomočjo tesnih povezav z portugalskim in brazilskim prostorom z že utečenimi gostovanji in dodatnimi gostovanji izbranih tujih lektorjev in profesorjev. Predlagatelj tudi navaja, da bo skladno s priporočili strokovnjakov načrtovano cikličnost postopoma opuščal. Prav tako se mu zdi izvedljivo, da ob načrtovani kadrovski okrepitvi ponudi večji nabor predmetov. Prijavitelj tudi razloži, da je že aktiven v prijavljanju raziskovalnih projektov s področja portugalskega jezika in književnosti.

2. standard: Študijski program se po imenu, namenu in vsebini primerno umešča v predvideno področje in disciplino.

Povezanost vsebin študijskega programa, njihovo razmerje do uporabnih oziroma temeljnih znanj s področja in discipline ter idejni izbor vsebin, jasno

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

opredeljenih in smiselno povezanih z aktualnim stanjem in razvojnimi trendi v znanosti, stroki oziroma umetnosti:

Študijski program se imenuje Portugalski jezik in književnost, kar sledi ustaljenemu poimenovanju študijskih programov s področja jezikov in književnosti. Iz predmetnika je razvidna delitev na jezikoslovne in literarnovedne predmete. Jezikoslovni predmeti so: Portugalski jezik 1-6, Slovnica portugalskega jezika 1-6 in obsegajo 42 ECTS, literarnovedni Portugalska književnost 1-6 pa 30. Študentje spoznajo tudi portugalsko kulturo in civilizacijo. Glede na to, da znanje jezika na visoki ravni ni pogoj za vpis, je razumljivo, da je v programu nekoliko več jezikoslovnih vsebin.

Naslovi predmetov niso povedni v smislu natančnejšega opisa vsebine, zato šele pregled učnih načrtov razkrije njihov idejni izbor. Literarnovedni predmeti so zasnovani tako, da študent najprej sledi kronološkemu sosledju obdobj, nato pa svoje znanje pogloblja z osredinjenostjo na posamezne vrste in specifične portugalske književnosti.

Portugalska književnost 1: Predmet uvaja študenta v portugalsko književnost od njenih začetkov do vključno 18. stoletja: kronologija, avtorji, dela.

Portugalska književnost 2: Predmet uvaja študenta v osnove portugalske književnosti od 19. in 20. stoletja do najsodobnejših literarnih tendenc: kronologija, avtorji, dela.

Portugalska književnost 3: Predmet seznanja študenta s posebnostmi in najpomembnejšimi avtorji portugalske poezije od njunih začetkov do danes, s poudarkom na portugalskem srednjeveškem pesništvu in na umetniških tokovih 19. in začetka 20. stoletja ter s teoretičnimi osnovami poetičnega jezika. Predmet vključuje tudi podrobno analizo posameznih del.

Portugalska književnost 4: Predmet seznanja študenta s posebnostmi in izbranimi poglavji portugalskega gledališča od renesanse do 21. stoletja.

Portugalska književnost 5: Predmet seznanja študenta s posebnostmi in najpomembnejšimi avtorji brazilske proze.

Portugalska književnost 6: Predmet seznanja študenta s književnostjo 19. stoletja in posebnostmi portugalske sodobne književnosti od 30-tih let 20. stoletja do danes, s poudarkom na tokovih druge polovice 20. stoletja.

Iz vsebine predmetov je razvidno, da študent v prvem letniku pregledno spozna razvoj portugalske književnosti, nato pa znanja poglobi v naslednjih dveh letnikih.

Dosežene kompetence na področju portugalske književnosti na koncu študija so ustrezne, ker študent poleg svojega osnovnega znanja pridobi tudi sposobnost analiziranja portugalskih literarnih besedil (tako vsebinsko kot oblikovno). Prav tako razvije sposobnost, da jih kritično ovrednoti, pa tudi zazna odnos do posameznega kulturnega ali družbenega konteksta. K temu je treba dodati sposobnost sprejemanja literarno-teoretičnih osnov, značilnih za portugalsko literaturo, in praktično delo na samih besedilih. Študent pridobi jezikovno znanje pri predmetih Portugalski jezik 1-6, ki so zasnovani kot lektorati, saj vključujejo le vaje. Predmeti Portugalski jezik 1-6 so horizontalno tesno povezani in dopolnjujejo predmete Slovnica portugalskega jezika 1-6. Očitno so zasnovani tako, da v najkrajšem možnem času (z intenzivnimi praktičnimi vajami) močno prispevajo k usvajanju jezikovnih znanj. Hkrati so nekakšna teoretična podlaga za predavanja pri predmetu Slovnica portugalskega jezika 1-6. Na ta način lahko študent drugega ali tretjega letnika (glede na stopnjo znanja jezika) pri opisu jezika uporabi teoretična izhodišča.

Predmeti Slovnica portugalskega jezika 1-6 so pravzaprav izbrana teoretična poglavja, ki so v resnici popolnoma samostojne enote. Zato so ciklično zamenljivi in jih lahko poslušajo učenci z različnimi stopnjami jezikovnega znanja. Poleg tega se ti predmeti poučujejo v slovenščini in portugalsščini. Upoštevati je treba, da je predlagani program dvopredmetni, kar pomeni, da študentje lahko pridobijo teoretične kompetence tudi na drugi (večinoma

tudi jezikoslovni) študijski smeri, zato se načeloma lahko povežejo in razumejo jezikovne vsebine, ki jih poučujejo v obeh pri drugi študijski smeri. Tako lahko študentje po prvem letu študija poslušajo predmet Slovnica portugalskega jezika 3 ali Slovnica portugalskega jezika 5, tako da se bodo na primer v prvem primeru srečali s temo tvorjenja besed, v drugem pa s skladnjo (ali obratno). Vertikalna povezava je močno poudarjena pri jezikovnih vajah (od 1 do 6), zato je pri predmetu Slovnica portugalskega jezika zaradi teoretično zaokroženih samostojnih enot mogoče snov spremljati ne glede na eno ali dve leti predhodnega študija jezika ali teorije jezika. Enako velja za predmete Slovnica portugalskega jezika 4 oziroma 6, kjer se izmenjata neodvisni temi glagolske skladnje in uvoda v semantiko. Predstavitev samostojnih teoretičnih enot navsezadnje omogoča načrtovana učna literatura, kot je dvojezični učbenik (Descrções e contrastes - tópicos de gramática portuguesa com exemplos contrastivos eslovenos = Opisi in primerjave - poglavja iz slovnice portugalskega jezika s kontrastnimi ilustracijami v slovenščini. : Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2013. 154 str. ISBN 978-961-237-573-7. [COBISS.SI-ID 266208512]), ki je nastala na podlagi dolgoletnih izkušenj s poučevanjem portugalščine kot izbirnega predmeta na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Metode poučevanja in učenja, ki jih zagotavlja Slovnica portugalskega jezika 3-6, so predavanja, vaje in seminarji in se izvajajo v obeh jezikih (glej priložnice), kar mlajšim študentom omogoča aktivno, teoretično in praktično prilagajanje njihovem znanju. (vaje in seminarji).

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

- Vsebina programa temelji na sodobnih znanstvenih, torej metodoloških in didaktičnih spoznanjih. Cilji so opredeljeni jasno in smiselno povezani s trenutnim stanjem in razvojnimi težnjami v znanosti in stroki na splošno, kar je razvidno iz ustreznih bibliografskih referenc in uveljavljenih mednarodnih znanstvenih raziskav in drugih sporočil. Kar zadeva razvojne težnje v znanosti ali stroki, je program sestavljen podobno kot drugi programi študija portugalskega jezika, književnosti in civilizacije na različnih evropskih univerzah. Študijski program je pomemben tudi zaradi kombinacije osnovnega znanja in uporabnih veščin. Jedro programa je kombinacija teoretičnih in metodoloških predmetov in predmetov, v katerih so ti povezani, oziroma natančneje prežeti s praktičnim usvajanjem jezika.

Priložnosti za izboljšanje:

- Pričakovane rezultate pri posameznih predmetih bi lahko bolje opredelili, saj so na primer enaki za Portugalski jezik 5 in Portugalski jezik 6.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti:

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti:

Dopolnilo na osnovi odgovora prijavitelja (dopis 6033-140/2020/8): prijavitelj pojasnjuje, da je stopnja rezultatov in nivo kompetenc višji pri predmetu Portugalski jezik 6 kot pri predmetu Portugalski jezik 5. Predlagatelj ne prilaga novih učnih načrtov, v katerih bi bilo to jasno zapisano. Skupina strokovnjakov meni, da bi bilo dobro, da učni načrt predmeta Portugalski jezik 6 dopolni skladno z razlago podano v zgoraj navedenem dopisu, da bo študentom jasna razlika pri predmetih kar zadeva stopnjo razumevanja in nivo kompetenc.

3. standard: Študijski program je povezan z okoljem, v katerem visokošolski zavod deluje.

a) analize oziroma raziskave potreb zaposlovalnega okolja, trga dela in zaposljivosti diplomantov ali potreb po znanju in ciljev družbe:

Zavod v vlogi navaja, da je na Filozofski fakulteti UL zagotovljeno sodelovanje visokošolskega zavoda na področju z drugimi visokošolskimi zavodi, inštituti, drugimi organizacijami, podjetji in strokovnimi združenji. Vzorčno navedejo sodelovanje s tujimi (portugalskimi in brazilskimi) zavodi, kot so: Nova lizbonska univerza, Univerza v Lizboni, Univerza v Portu, Universidade do Estado do Rio de Janeiro in Univerza v São Paulu. Prav tako ugotavljamo, da ima zavod podpisano sodelovanje s Portugalskim inštitutom Camoes, ki finančno podpira izvedbo lektorata. Navedena je tudi podpisana namero o sodelovanju z brazilsko ambasado.

Za zadostitev kriteriju predložitve metodološko utemeljene analize je zavod k svoji vlogi priložil tudi prilogo Analizo zaposlovalnega okolja, potreb po znanju in zaposljivosti diplomantov dvopredmetnega študijskega programa portugalski jezik in književnost. Zavod je v slednjem ugotovil, da bodo študentje z zaključenim dvopredmetnim študijskim programom zaposljivi tako v gospodarskem kot tudi v negospodarskem sektorju, še zlasti pa na področju založništva, prevajanja, turizma, dela v administraciji ter izobraževanju pa tudi pri na področju z upravljanjem človeških virov ter stiki z javnostmi.

V predloženi analizi zavod najprej predstavi možnost zaposlitve študentov v gospodarski panogi. Zavod v svoji prilogi navaja, da blagovna menjava med Slovenija in Portugalsko, v zadnjih letih cveti. Pri tem navedejo tudi preko 200 slovenskih podjetij, ki pri svojem poslovanju, svoje blago izvažajo na Portugalsko. Pri tem Slovenija na Portugalsko izvozi največ vozil in farmacevtskega blaga. Analiza poudari, da so portugalski potrošniki nagnjeni k temu, da preferirajo uvoženo blago, so pri svojih nakupih impulzivni, ter da na njihovo odločitev vpliva predvsem oglaševanje. Vse prej naštetu daje dobre možnosti diplomantom dvopredmetnega študija Portugalščina in književnost za zaposlitev na trgu. Primerjalno Zavod navede tudi analizo sodelovanja Republike Slovenije z Brazilijo. Tudi uvoz in izvoz med prej omenjenima država je v porastu. Analiza ugotavlja, da Brazilci, kot potrošniki, sicer ohranjajo svoj nacionalni ponos, a radi posežejo po izdelkih tujega izvora, kadar gre za tehnološko opremo. Sklepamo lahko, da gre to predvsem na roko naši domovini, saj le-ta v Brazilijo izvažata slednje.

Iz analize je moč sklepati tudi na dobro zaposljivost študentov v negospodarskem sektorju. Ta se nanaša predvsem na založništvo ter literarno in tehnično prevajanje. Skozi analitično študijo je moč jasno razbrati, da število prevedene literature iz portugalskega jezika strmo narašča. Prav tako zavod izpostavi zanimivo problematiko, ki brez dvoma terja ukrepanje. Republika Slovenija se na področju pravosodja srečuje s pomanjkanjem sodnih tolmačev na področju portugalskega jezika, saj sta v register sodnih tolmačev, za to področje vpisana zgolj dva. In nenazadnje, analiza prikaže možnost zaposlitve diplomantov v turističnem sektorju. Kot vemo, je ta panoga še posebej prizadeta zaradi trenutne zdravstvene krive, pa kljub temu ne gre prezreti podatkov, do katerih se opredeli tudi priložena analiza. Število turistov iz Portugalske in Brazilije, ki so se odloči za obisk

Slovenije, je namreč, pred trenutno krizo, naraščalo. Pri tem pa je vodnikov in spremljevalcev za spremljanje turistov, ki so registrirani pri Gospodarski zbornici Slovenije zgolj 8.

Zavod je predvidel 15 razpisnih mest. Strinjamo se, da je predstavljena številka reprezentativna in bo zadostila potrebam na trgu, ki jih je predstavil zavod.

Vse prej omenjeno tako kaže na dobre zaposlitvene možnosti bodočih diplomantov. Pri tem se je moč strinjati z utemeljitvijo zavoda, da bodo diplomanti presejalnega programa zaposljivi predvsem zato, ker takšnega kadra na trgu v Republiki Sloveniji še ni. Sklepno lahko ugotovimo, da je tudi v interesu družbe pridobitev več usposobljenega kadra s tega področja.

b) razmere za praktično izobraževanje študentov:

Študijski program Portugalščina in književnost je univerzitetni program prve stopnje. Navedeno pomeni, da praktično izobraževanje študentom s samim študijskim programom ni predvideno, ker tudi z zakonom (izvirno 33. člen ZVŠ), ni predpisano kot obvezno. Kljub temu pa Zavod predloži obrazložitev glede praktičnega usposabljanja mentorjev. Slednji se izpolnjujejo in izobražujejo v sklopu Centra za pedagoško izobraževanje. Zavod predloži tudi Navodila za praktično usposabljanje na Filozofski fakulteti.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

- Celostno pripravljena analiza trga in potreb po izobraženem kadru, ki kaže na to, da je tak univerzitetno izobražen kader resnično potreben.
- Zavod izkazuje potrebne standarde sodelovanja z gospodarskim in negospodarskim sektorjem.

Priložnosti za izboljšanje:

- Prijaviteljem programa predlagamo razmislek o tem, da bi študentom tudi izven programa ponudili praktično izobraževanje, morda na podlagi sklenitve sporazuma za opravljanje praktičnega izobraževanja s kakšno organizacijo, ki bi ga študenti opravili v času študijskih počitnic, saj strokovnjaki NAKVIS v zadnjih letih zaznavajo velik porast interesa študentov za to obliko izobraževanja. Slednje bi tudi doprineslo veliko dodano vrednost tudi programu in zavodu.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti: ni zaznati

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti:

Dopolnilo na osnovi odgovora prijavitelja (dopis 6033-140/2020/8): prijavitelj pojasnjuje, da se bodo študenti portugalske lahko udeležili poletne delavnice prevajanja, ki je že utečena oblika neformalnega izobraževanja. Ponudili bodo tudi možnost pedagoških usposabljanja na tujih univerzah v okviru programa Erasmus + in da načrtujejo podpis pogodbe za ustanovitev Centra za portugalski jezik, kjer bodo študenti imeli možnost delovne prakse.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

ZASNOVA IZVAJANJA ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

4. standard: Zasnova izvajanja študijskega programa ustreza njegovi vsebini, sestavi, vrsti, stopnji in namenu (ciljem), tako da so kakovostno prilagojene in zagotovljene študijske vsebine, izvedbene prakse in viri (kadrovski in materialni).

a) predvideni načini, oblike in potek poučevanja:

Predlagatelj navaja, da "so pri izvajanju programa predvidene naslednje oblike dela s študenti: frontalno poučevanje, predavanja in vaje, sodelovalno učenje / poučevanje, aktivno (refleksivno) učenje, simulacije, igre vlog, individualne naloge, vodeni individualni študij. Na vajah se predvideva aktivno sodelovanje, prav tako pa s študenti načrtujemo projektno delo." Ocenjujemo, da so predvideni načini in oblike ustrezni. Prav tako je ustrezen tudi potek poučevanja.

b) ustreznost kadrov v skladu s 13. členom meril ter:

- **področna primernost izvolitev v naziv visokošolskih učiteljev in sodelavcev;**

Osebe je z eno izjemo primerno tako po strukturi kot glede na posebnost posameznih nosilcev in izvajalcev, usklajeno pa je z zahtevami pedagoške, znanstvenoraziskovalne in strokovne dejavnosti znotraj samega študijskega programa. Izjema, na katero opozarjamo je, da predavateljica za predmete s področja portugalske književnosti nima habilitacije s tega področja (habilitirana je za področje španskega jezika), čeprav se je zanj na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani mogoče habilitirati. Med predavateljicini referencami s področja portugalske književnosti so navedene: spremna študija h knjigi Fernanda Pessoa in souredništvo antologije portugalske in brazilske poezije. Znanstvene objave s področja portugalske književnosti med referencami prof. dr. Jasmine Markič niso navedene. V predlog programa so vključene tri predavateljice za obvezne predmete (81 ECTS): ena redna profesorica, ena docentka in ena lektorica, pri izbirnih predmetih (9 ECTS) in šest nosilk izbirnih predmetov: dve lektorici, dve docentki in dve izredni profesorici. Pri izbirnih predmetih bodo sodelovale še štiri visokošolske sodelavke (tri lektorice in ena asistentka). Pri pouku bodo poleg učiteljev domače ustanove sodelovali tudi predavatelji z univerz, s katerimi ima Filozofska fakulteta v Ljubljani dogovor o sodelovanju. Program tudi določa, da lahko gostujoči predavatelj ali profesor izvaja del predavanj v skladu s sporazumom o sodelovanju z inštitutom Camões. Prijavitelj v odgovoru na dopis 6033-140/2020/8 navaja: "V nadaljnjem razvoju študijskega programa načrtujemo, da po treh v začetnem študijskem letu predvidenih nosilcih in izvajalcih obveznih oz. temeljnih predmetov študijskega programa (81 ECTS) že v drugem letu izvajanja razpiše dodatno novo delovno mesto lektorja, kakor predvideva sprejet kadrovski načrt." Predvidevamo, da bo nov program spodbudil razvoj mladega slovenskega luzitanizma in s tem prispeval k večjemu številu habilitacij za obe področji - portugalskega jezika in književnosti.

- **zagotavljanje minimalnih raziskovalnih standardov in izpolnjevanje pogojev za mentorstvo za študijske programe tretje stopnje:**

c) materialne razmere, povezane z izvajanjem študijskega programa, v skladu s 15. členom meril:

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Utemeljitev visokošolskega zavoda:

Prijavitelj navaja, da ima fakulteta najete prostore na različnih lokacijah, vendar ne opredeli, kje se bo študij izvajal. Navaja sicer, da so za izvajanje študija "na voljo ustrezno opremljene predavalnice, fonolaboratorij, didaktična predavalnica, kabine za simultano prevajanje. Navaja tudi, da se oprema se stalno obnavlja, dopolnjuje in izpopolnjuje. Vse predavalnice so opremljene z računalniki in LCD-projektorji, televizijo z DVD predvajalnikom, grafoskopom in drugo opremo. Na voljo so fonolaboratorij, didaktična predavalnica, kabine za simultano prevajanje, geografski laboratorij ... vse opremljeno z najsodobnejšo tehnologijo in pripomočki." Vendar v samoevalvacijskem poročilu FF beremo o študentskih anketah: "Veliko prostora za izboljšave vidijo predvsem v prostorih, opremljenosti in urnikih (povprečna ocena 2,9). Na dopis, v katerem je skupina strokovnjakov, prosila za pojasnilo, kako bodo prostorsko problematiko reševali, prijavitelj odgovarja: "Organizacija rezervacij prostorov poteka na vseh tajništvi FF UL na podlagi potrjenih urnikov. Siceršnja prostorska problematika ne more biti problem za začetek in izvajanje predlaganega programa." Prijavitelj torej ne navaja konkretnih rešitev, kako bi pri izvajanju novega programa preprečili slabo oceno študentov glede prostorske situacije na FF.

Prijavitelj tudi navaja splošno možnost dostopa do računalnikov in prilagojenost študentom s posebnimi potrebami. Glede knjižnice Oddelka za romanske jezike in književnosti, navajajo, da nudi širok spekter literature v portugalskem jeziku, ki po statistiki Cobissa zajema skupno 800 knjižnih enot, med drugim tudi 23 slovarjev, 36 učbenikov in 4 revije.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

- Ustrezni načini in oblike poučevanja, načrtovano projektno delo študentov.

Priložnosti za izboljšanje:

- V program vključiti več predavateljic in predavateljev, saj pri trenutnem kadrovskem načrtu obvezne predmete v skupni vrednosti 81 ECTS izvajajo samo tri predavateljice.
- Zagotoviti študentom takšne materialne pogoje za izobraževanje, da prostorska stiska na FF ne bo vplivala na kakovost njihovega izobraževanja.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti:

- Predavateljica za predmete s področja portugalske književnosti **nima habilitacije za to področje**, čeprav je med habilitacijskimi področji Filozofske fakultete UL.

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti:

Dopolnilo na osnovi odgovora prijavitelja (dopis 6033-140/2020/8): prijavitelj navaja, da načrtuje razpis delovnega mesta lektorja. Prijavitelj tudi razloži, da se bo Filozofska fakulteta še naprej trudila za izboljšanje materialnih pogojev in da po njegovem mnenju kakovost študijskega procesa ni bila zaradi prostorskih stisk manjša.

Prijavitelj navaja, da je bila vložena kandidatura za habilitacijo s področja portugalske književnosti in da je postopek v teku. Navaja, da je prof. dr. Jasmino Markič kot nosilko navedel, ker je pomagala pri pripravi učnih načrtov za književnost in, kot zapiše prijavitelj »spričo potrebe«. Utemeljuje tudi, da je pionirka vseh področij luzitanistike, tudi književnosti. Skupina strokovnjakov je mnenja, da kompetence dr. Jasmine Markič niso

sporne, še vedno pa ostaja težava neustrezne habilitacije, ki bo razrešena šele, ko bo končan postopek habilitacije novega kandidata, kot v odgovoru ugotavlja tudi sam prijavitelj. Prijavitelj je komisiji strokovnjakov naknadno posredoval tudi potrdilo, da je dr. Mojca Medvedšek oddala vlogo za habilitacijo v docentko portugalske književnosti. Postopek naj bi bil predvidoma zaključen septembra 2021.

5. standard: Pogoji za študij in obvezne sestavine študijskega programa so določeni, pregledni in razumljivi. Omogočajo uveljavljanje pravic in izpolnjevanje obveznosti vseh deležnikov v študijskem procesu.

a) pogoji za vpis v študijski program in napredovanje študentov:

Pogoji za vpis v študijski program in napredovanje študentov so jasno in natančno opredeljeni.

b) merila za priznavanje znanja in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v študijski program:

Merila, kakor jih navaja predlagatelj, so ustrezna, saj bodo priznana tista znanja in spretnosti, ki po vsebini in zahtevnosti v celoti ali deloma ustrezajo splošnim oziroma predmetno-specifičnim kompetencam, določenim s študijskim programom in učnimi načrti.

c) načini ocenjevanja:

Predlagatelj navaja, da bo ocenjevanje skladno s Statutom UL. Načini, ki so navedeni v učnih načrtih, so ustrezni.

č) pogoji za dokončanje študija:

Predlagatelj navaja ustrezne pogoje za dokončanje študija, kot je razvidno iz vloge: Za dokončanje dvopredmetnega študijskega programa prve stopnje mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 90 KT. Celotni študij pa se zaključi šele potem, ko je študent na obeh izbranih disciplinah opravil vse obveznosti, kot jih določata študijska programa in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 180 KT.

d) pogoji za dokončanje posameznih delov programa, če jih ta vsebuje:

Program ne vsebuje delov, ki bi jih bilo mogoče posamezno zaključiti.

e) strokovni oziroma znanstveni naslov:

Naslov je ustrezno tvorjen, saj izhaja iz imena študijskega programa: ženska oblika: diplomantka portugalskega jezika in književnosti (UN) in ... - moška oblika: diplomant portugalskega jezika in književnosti (UN) in ... - okrajšava: dipl. port. jez. in knjiž. (UN) in ...

f) pogoji za prehode med študijskimi programi:

Prijavitelj navaja, da "je prehajanje med programi se ureja skladno z veljavnimi Merili za prehode med študijskimi programi in Statutom UL. O vlogah študentov za prehod med programi odloča pristojni organ fakultete na predlog oddelka po postopku, ki je določen v Statutu UL. Na enak način se urejajo tudi prehodi med smermi študijskih programov." Pogoji za prehode med študijskimi programi so ustrezno navedeni.

(Točka d ne velja za študijske programe tretje stopnje.)

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

- Študijski program ima jasno opredeljene obvezne sestavine, pogoji za študij so pregledno določeni.

Priložnosti za izboljšanje:

Delno izpolnjuje standarde kakovosti:

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti:

POVZETEK

Predlagani program Portugalski jezik in književnost, ki ga je v akreditacijo predložila Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, je ustrezno pripravljen in v slovenski prostor uvaja novo študijsko področje. Vsebina programa in cilji so jasno opredeljeni ter sledijo razvojnim težnjam v znanosti in stroki. Načini in oblike poučevanja, pogoji za vpis in napredovanje študentov so ustrezno opredeljeni. Iz priloženih dokumentov o zaposljivosti je razvidna potreba po takšnem profilu diplomanta. Skupina strokovnjakov je zaznala le eno delno pomanjkljivost v kadrovski sestavi programa, sicer meni, da program izpolnjuje standarde kakovosti.

SUMMARY

The proposed program "Portuguese Language and Literature", submitted for accreditation by the Faculty of Arts of the University of Ljubljana, is adequately prepared and introduces a new field of study in Slovenia. The content of the program and the objectives are clearly defined and follow the development trends in science and profession. The methods and forms of teaching, conditions of enrolment and progression through the program are adequately defined. The attached employability documents show the need for such a graduate profile. The expert group perceived only a partial deficiency in the planned staffing of the program, otherwise, in the opinion of the experts, the program meets the quality standards.

Izpolnjevanje standardov kakovosti

Izpolnjuje standarde kakovosti

1. Ustrezno pripravljen program bo prispeval k izobrazbi strokovnjakov s področja portugalskega jezika in književnosti. Tovrstnega študija v slovenskem prostoru doslej ni bilo, zato bo predlagani program zapolnil to vrzel.
2. Vsebina programa temelji na sodobnih znanstvenih, metodoloških in didaktičnih spoznanjih. Opredeljeni so jasno in smiselno povezani s trenutnim stanjem in razvojnimi težnjami v znanosti in stroki na splošno, kar je razvidno iz ustreznih bibliografskih referenc in uveljavljenih mednarodnih znanstvenih raziskav in drugih sporočil.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

3. Jedro programa je kombinacija teoretičnih in metodoloških predmetov in predmetov, v katerih so ti povezani oziroma natančneje prežeti s praktičnim usvajanjem jezika.
4. Zavod izkazuje potrebne standarde sodelovanja z gospodarskim in negospodarskim sektorjem.
5. Ustrezni načini in oblike poučevanja, načrtovano projektno delo študentov.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti

1. Predavateljica za predmete s področja portugalske književnosti **nima habilitacije za to področje**, čeprav je med habilitacijskimi področji Filozofske fakultete UL.

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Navedite do 10 ugotovljenih primerov neizpolnjevanja standardov kakovosti študijskega programa.

Odličnost

Ali kako opažanje, ki ste ga ugotovili pri izpolnjevanju standardov kakovosti študijskega programa, sodi v kategorijo odličnih dosežkov oz. presežkov in bi lahko bilo zgled drugim visokošolskim zavodom v Sloveniji ter predlagate, da ga NAKVIS javno izpostavi? Prosimo za obrazložitev.

Priloge:

- soglasje članov skupine strokovnjakov k poročilu.

